

Onderbouwing spuitzone plan Oxersteeg 11

Datum: 19 mei 2025

Inleiding

Bij de vaststelling van een omgevingsplan dient rekening gehouden te worden met bestrijdingsmiddelen en de volksgezondheid. Er dient enerzijds beoordeeld te worden of ter plaatse van een nieuwe woning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Anderzijds dienen ook de belangen van de telers beschermd te worden. Er zijn geen wettelijke bepalingen inzake minimaal aan te houden afstanden. Een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, wordt volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling in het algemeen niet onredelijk geacht in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Een kleinere afstand dan 50 meter kan echter onder omstandigheden ook voldoende zijn, zolang de afwijking goed is gemotiveerd (ABRvS 6 juni 2018, no. 201704769/1/R1, r.o. 11.1.). Gemotiveerd moet worden dat er redelijkerwijs sprake is van een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de woning.

Aan de Oxersteeg 11 is een bedrijf gevestigd. Dit betreft een caravanstalling. Naast schuren staat er op het erf een kleine woonboerderij, direct naast een grotere bedrijfswoning (vroeger was het één geheel). Beide woningen worden al sinds jaar en dag bewoond en ook de omliggende tuinen worden al sinds jaar en dag als zodanig gebruikt. De kleinere woonboerderij heeft echter nooit een woonbestemming gekregen in het geldende bestemmingsplan (inmiddels onderdeel uitmakend van het Omgevingsplan gemeente Deventer). Het plan is nu om de woonboerderij wel een woonbestemming te geven. Hiertoe zal het geldende omgevingsplan moeten worden gewijzigd. Bij deze wijziging dient rekening gehouden te worden met spuitzones.

Bestaande zorgplicht

In het geldende Omgevingsplan gemeente Deventer is de 'Zorgplicht' opgenomen. Hierin is bepaald dat alle maatregelen genomen moeten worden die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd en nodig zijn in het belang van de gezondheid. Dit betekent ook dat telers/agrariërs reeds moeten voldoen aan spuitzones rond bestaande woningen.

De zorgplicht betekent ook dat voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen, de gevolgen zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Dit betekent dat waar het kan, preventieve maatregelen moeten worden genomen.

Dit is een bestaande regeling in het Omgevingsplan gemeente Deventer, welke ook van toepassing is op het voorliggende plan.

Mate van bescherming

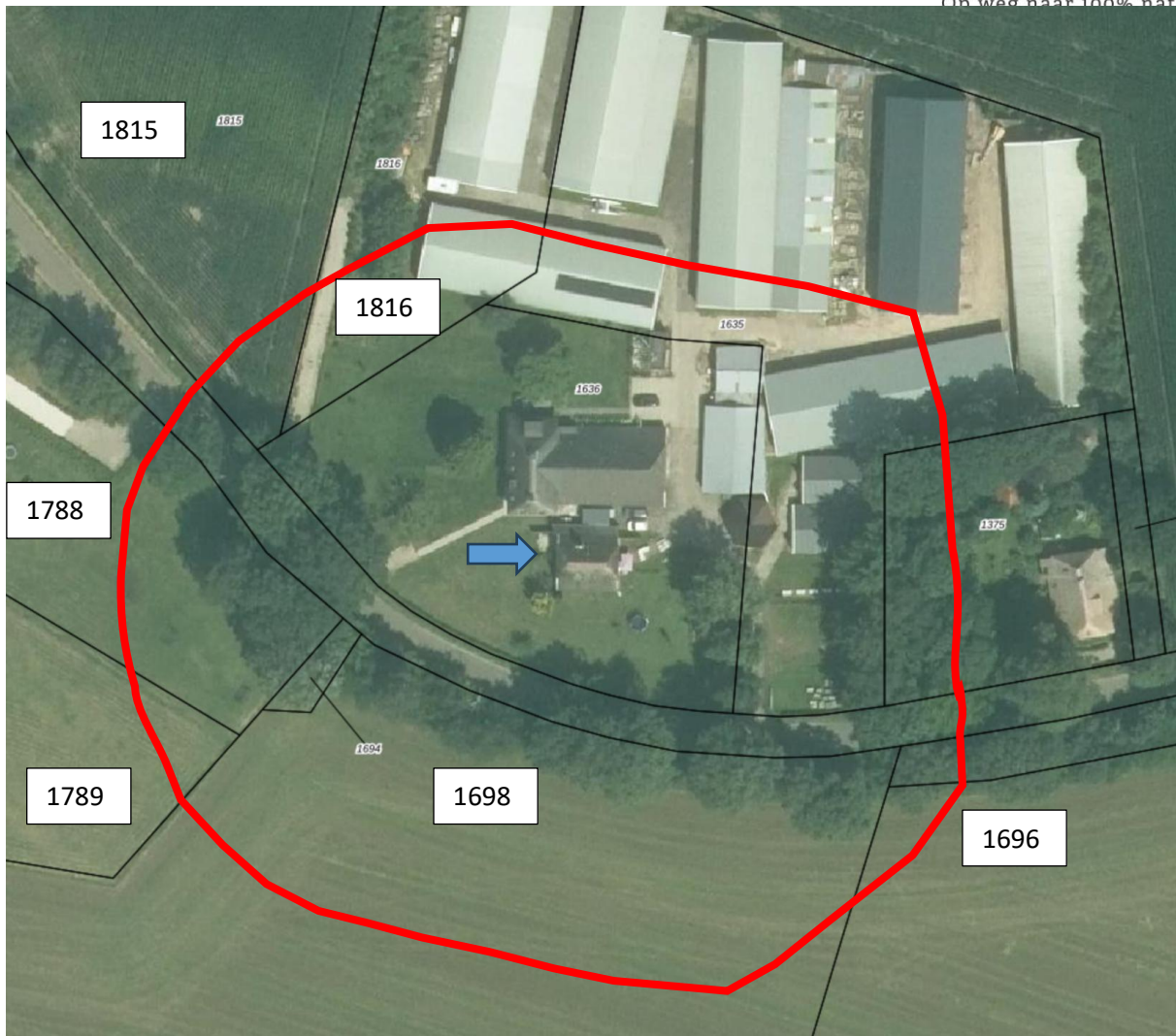
Voor de mate van bescherming waar bewoners aanspraak op hebben, volgens het milieurecht van de EU (artikel 19, lid 1b onder iii van de Verordening 1107/2009/EU), maakt het geen verschil of er sprake is van (1) wonen in een woning die hoort bij het bedrijf zelf waar gewasbescherming wordt toegepast, of (2) wonen bij een ander agrarisch bedrijf (waar al dan niet gewasbescherming wordt toegepast), of (3) wonen in een woning zonder agrarische bestemming zoals aan de Oxeersteeg 11 het geval is. Deze woonfuncties worden gelijkgesteld voor het onderwerp gewasbescherming en genieten dezelfde bescherming.

Een transformatie van het bedrijf naar wonen zal niet leiden tot een aanvullende beperking voor de exploitatie van de betrokken agrarische gronden, omdat nu al rekening moet worden gehouden met de al aanwezige woonfunctie. De milieuregelgeving kent aan bewoners van een (agrarische) bedrijfswoning evenveel bescherming toe als aan de bewoners van een reguliere woning. In de context hiervan is ook van belang dat de functiewijziging naar wonen niet leidt tot een vermeerderde kwetsbaarheid.

Bewoners van een (agrarische) bedrijfswoning hebben geen andere kwetsbaarheid dan bewoners van een reguliere woning. Het is juist vaak een vergelijkbare gezinssituatie. De agrarische bedrijfswoning met tuin kan in principe gebruikt worden door spelende kinderen of door andere personen met een bepaalde kwetsbaarheid, net zoals dat het geval is op het erf of in de tuin van een reguliere woning. De aanwezigheidsduur op een agrarisch erf kan daarbij in principe ook hoger liggen dan bij een reguliere woning, aangezien sprake is van een bedrijf aan huis waar bewoners in principe vaker aanwezig zullen zijn dan in geval van een reguliere woning. De aard van de agrarische werkzaamheden brengt daarbij mee, dat relatief veel tijd in de buitenlucht wordt doorgebracht. Kortom, in beginsel is een bedrijfswoning gelijk te stellen aan een reguliere woning en is er geen toename van een beperking van het gebruik van het naastgelegen agrarische perceel.

De ruimtelijke situatie

Op de luchtfoto hierna zijn de kadastrale grenzen weergegeven (dikke zwarte lijnen) en is met rode lijn weergegeven, waar de grens van 50 meter (in verband met de spuitzone) vanaf de tuin van de woonboerderij ongeveer ligt (50 meter vanaf de hoekpunten van de tuin). Hierbij dient aangetekend te worden dat de zone van 50 meter daarmee ruim is genomen, aangezien de gronden om de woning (de tuin) geen ruimten betreffen waar vaak mensen verblijven. Zeker aan de randen niet. Dit betreft alleen grasland met landschapselementen (zie het inrichtingsplan).

Luchtfoto, met in zwarte belijning de kadastrale grenzen. De rode lijn betreft de zone van 50 meter vanaf de hoekpunten van de tuin van de woning, welke formeel als woning bestemd gaat worden (met blauwe pijl weergegeven). Daarnaast zijn de kadastrale nummers van de omliggende percelen weergegeven.

Er vallen een aantal percelen binnen de zone van 50 meter. Aan de noordzijde, oostzijde en westzijde van de positief te bestemmen woning aan de Oxersteeg 11 betreffen dit voornamelijk percelen die in eigendom zijn van de familie Muilerman (initiatiefnemers van het plan). Dit betreffen gronden die horen bij het erf. Dit betreft geen gronden die agrarisch worden gebruikt. Ook niet het perceel kadastraal bekend Deventer, sectie I en nummer 1816, ten noordwesten van het erf aan de Oxersteeg 11. Dit perceel behoort bij het erf. Hier is geen sprake van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Alleen een klein puntje van kadastraal perceel 1815 ligt in de spuitzone van 50 meter en wordt agrarisch gebruikt. Dit puntje van het agrarische perceel ligt reeds in de zone van de bestaande tuin van de bedrijfswoning aan de Oxersteeg 11.

Aan de oostkant valt een klein deel van de zone van 50 meter binnen de woonbestemming van de burenen.

Aan de zuidwestkant, aan de overzijde van de weg, vallen hoeken van de kadastrale percelen Deventer, sectie I, nummers 1788 en 1789 binnen de zone van 50 meter. Hier geldt het bestemmingsplan 'Oxersteeg 12' (inmiddels onderdeel uitmakend van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan gemeente Deventer). Deze hoeken maken voor een deel onderdeel uit van een bestaande groenwal.

Conform het beplantingsplan bij dit bestemmingsplan (zie de volgende afbeelding), geborgd in de regels van het bestemmingsplan, moet deze hoek ook beplant blijven. Het betreft een brede groenwal, met o.a. ook bomen. Deze groenwal kan (gezien wet- en regelgeving) niet zo worden verwijderd en het is ook niet aannemelijk dat dit gaat gebeuren. Hier is dus geen sprake van agrarische teelt, waar gewasbeschermingsmiddelen worden geteeld. Ook het direct daarnaast gelegen relatief kleine kadastrale perceel (Deventer, sectie I, nummer 1694) maakt onderdeel uit van de bestaande groenwal.

Achter de groenwal is wel sprake van agrarische gronden, die nog voor een heel beperkt deel in de spuitzone van 50 meter liggen, maar deze liggen achter de dichte groenwal en liggen reeds in de bestaande zone van 50 meter van de tuin van de bestaande hoofdwooning aan de Oxersteeg 11.

Bepantingsplan zoals opgenomen in de regels van het bestemmingsplan Oxersteeg 12.

Aan de zuidoostkant ligt het kadastrale perceel Deventer, sectie I, nummer 1696. Hiervan ligt een heel klein hoekje in de spuitzone van 50 meter van de te bestemmen woonboerderij aan de Oxersteeg 11. Dit hoekje van het agrarische perceel ligt reeds in de spuitzone van de woning aan de Oxersteeg 13, welke veel dichterbij dit agrarische perceel ligt.

Blijft over het relatieve grote kadastrale perceel Deventer, sectie I, nummer 1698. Het perceel 1698 ligt ten zuiden van het erf aan de Oxersteeg 11. Dit perceel is agrarisch in gebruik, als weidegrond. Aan de weg ligt eerst de groenwal. De dichtstbijzijnde agrarische gronden (achter de groenwal) liggen op meer dan 30 meter van de te bestemmen woonboerderij op het erf aan de Oxersteeg 11, waar langdurig mensen verblijven. En op meer dan 15 meter van de tuin van de te bestemmen woonboerderij, waar niet langdurig mensen verblijven.

Op de onderstaande luchtfoto is de spuitzone van 50 meter rond de te bestemmen woonboerderij aan de Oxersteeg 11 weer met rode contour weergegeven. Met gele arcering zijn daarnaast de bestaande spuitzones rond de hoofdwooning aan de Oxersteeg 11, de woning aan de Oxersteeg 12 en de woning aan de Oxersteeg 13 weergegeven. Deze gronden liggen daarmee dus reeds binnen spuitzones en hier geldt reeds een zorgplicht voor de agrariër. Alleen een beperkt deel van perceel 1698 komt, met het plan om de woonboerderij aan de Oxersteeg 11 een woonbestemming te geven, nu ook binnen een spuitzone te liggen. Belangrijke kanttekening daarbij is dat de woonboerderij reeds sinds jaar en dag bewoond is en ook dat de omliggende tuin reeds sinds jaar en dag als zodanig in gebruik is. Hiermee wijzigt het gebruik niet en geldt hier nu ook reeds de zorgplicht.

Weergave reeds bestaande spuitzones in gele arcering, binnen de spuitzone van de te bestemmen woonboerderij met tuin aan de Oxersteeg 11 (de rode contour). Geel gearceerd betreffen de spuitzones rond de bestaande hoofdwooning aan de Oxersteeg 11, de woning aan de Oxersteeg 12 en de woning aan de Oxersteeg 13.

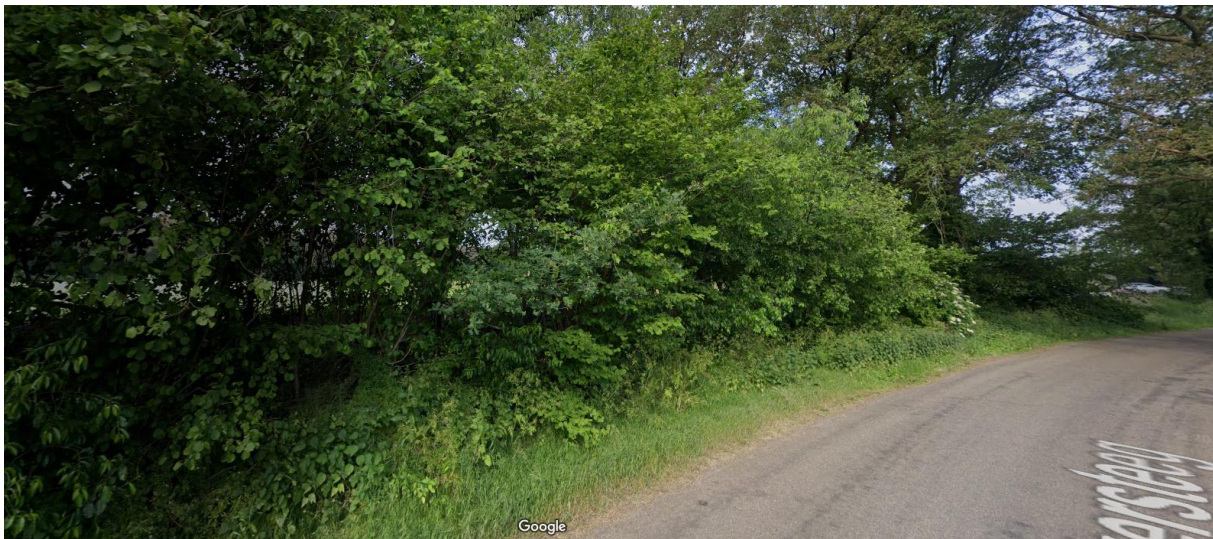
Redelijkerwijs sprake van goed woon- en leefklimaat, aangaande het aspect spuitzones

Aangezien het kadastrale perceel Deventer, sectie I, nummer 1698 agrarisch wordt gebruikt, en binnen de zone van 50 meter ligt, dient nader afgewogen te worden of ter plaatse van de positief te bestemmen woonboerderij, sprake zal zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Anderzijds dienen ook de belangen van de agrariër beschermd te worden.

Voor het plan aan de Oxersteeg 11 gelden de volgende van belang zijn aspecten:

- De woonboerderij wordt reeds sinds jaar en dag bewoond en ook de omliggende tuin is reeds sinds jaar en dag als zodanig in gebruik is. Hiermee wijzigt het gebruik niet, geldt hier reeds de zorgplicht en er is geen toename van een beperking van het gebruik van het naastgelegen agrarische perceel.

- De betreffende agrarische gronden liggen op meer dan 30 meter afstand van het voor wonen te bestemmen gebouw (waar langdurig mensen verblijven) en op meer dan 15 meter afstand van het voor wonen te bestemmen gebouw.
- Drift van gevaarlijke stoffen neemt in beginsel af, wanneer de afstand groter wordt.
- De betreffende agrarische gronden, gelegen te zuiden van de Oxersteeg, worden afgeschermd door een grondwal van circa 1,5 tot 2 meter hoog. Daarnaast is hier sprake van een dichte struweelsingel van 8 – 10 meter breed (zie foto hierna). Dit betreft een bestaande grondwal met dicht struweel waarvan het, zoals eerder aangegeven, redelijkerwijs niet voorstelbaar is dat deze wordt verwijderd. De houtwal is alleen niet wintergroen.
- Deze grondwal met dichte struweelsingel ligt direct langs het agrarische perceel en schermt daarmee de agrarische gronden af van de weg (Oxersteeg) en het erf Oxersteeg 11. Als er op de agrarische gronden met schadelijke stoffen gespoten zou worden, dan moeten de stoffen dus eerst voorbij een barrière, in de vorm van een grondwal met dicht struweel. In de winter is de barrière kleiner, omdat er geen sprake is van wintergroene beplanting.
- De grondwal met struweelsingel heeft de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschapswaarden'. Middels een aanlegvergunningstelsel is in het bestemmingsplan (onderdeel van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan gemeente Deventer) geborgd dat werkzaamheden zoals het egaliseren, afgraven het kappen van bomen en ander struweel niet zonder vergunning kan. Vergunning kan slechts worden verleend door het bevoegd gezag als de landschaps- en natuurwaarden niet onevenredig worden aangetast. Ook vanuit deze beschermingsregeling is het redelijkerwijs niet voorstelbaar dat deze grondwal met struweelsingel wordt verwijderd.

Weergave grondwal met dicht struweel, tussen agrarische gronden en de Oxersteeg.

- Het betreft agrarische gronden die als grasland worden gebruikt. Uit overleg met de grondeigenaar van de agrarische gronden is gebleken dat deze gronden ook in de komende jaren alleen als grasland gebruikt worden. De grondeigenaar runt een melkveehouderij met circa 120 koeien. Het is niet voorzienbaar dat hij stopt met deze melkveehouderij en/of dat het gebruik van het betreffende perceel als grasland zal wijzigen. Ook is het niet aannemelijk dat de grond in de komende jaren van eigenaar wisselt. Dit o.a. omdat het perceel dichtbij het bedrijf van de grondeigenaar liggen.
- Er is geen sprake van veelvuldig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen met aanmerkelijke risico's. Er vindt maximaal 1 keer per jaar onkruidbestrijding plaats, in neerwaardse vorm. De

hoogte van de spuitkoppen is slechts 20 cm tot 30 cm. Dit is aanmerkelijk lager dan de naastgelegen grondwal. De onkruidbestrijding vindt doorgaans aan het einde van de zomer plaats, wanneer de struweelsingel op de grondwal dicht begroeid is. De grondeigenaar is bereid van te voren te melden wanneer dit plaatsvindt, zodat de bewoners aan de Oxersteeg 11 hier rekening mee kunnen houden (bijvoorbeeld even van huis en ramen dicht). Hiertoe is ook een overeenkomst aangegaan met deze agrariër.

- Schadelijke gewasbeschermingsmiddelen worden met name (intensief) gebruikt bij fruitteelt, bloemen- of bloembollenteelt en boomkwekerijen. Bij een deel van deze teelten worden ze ook niet altijd neerwaarts toegepast, maar ook zijwaarts, waardoor de kans op drift groter is. De bestemming van de betreffende agrarische gronden aan de zuidkant van Oxersteeg 11, is 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschapswaarden'. Binnen deze bestemming zijn sierfruit- en boomkwekerij uitgesloten, en ook is glastuinbouw uitgesloten. Dit betreft dus juist die agrarische takken waarin schadelijke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Die agrarische takken zijn hier dus uitgesloten.

Deze hier specifieke omstandigheden tezamen zorgen ervoor dat er redelijkerwijs geen sprake zal zijn van significante schadelijke drift van gewasbeschermingsmiddelen richting het noorden, tot aan de positief te bestemmen woning. Er is redelijkerwijs sprake van een goed woon- en leefklimaat ter plaatste van de positief te bestemmen woning aan de Oxersteeg 11 en er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, m.b.t. dit aspect.

Relevante jurisprudentie

Op basis van rechtspraak dient bij het bepalen van de invloed van toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op het woon- en leefklimaat te worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden. De invulling dient representatief te zijn in die zin dat in principe geen rekening hoeft te worden gehouden met een ingrijpende of anderszins niet voor de hand liggende omschakeling in de bedrijfsactiviteiten. Zie hierna bijvoorbeeld de relevante uitspraak van de rechtbank Zeeland – West-Brabant: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBZWB:2024:5121>

In deze uitspraak staat de volgende passage/conclusie:

Op de wei ten noorden van het perceel is in de huidige situatie echter geen sprake van een spuitzone, aangezien de wei enkel wordt gebruikt voor het houden van paarden en het is daarbij niet aannemelijk dat dit in de komende drie jaar zal veranderen. Hoewel het planologisch gezien mogelijk is dat gewassen zullen worden geteeld op het perceel, zijn er in dit geval geen concrete feiten of omstandigheden naar voren gebracht die erop wijzen dat het gebruik van het perceel voor het houden van paarden binnen de komende drie jaar zal worden omgezet in gewassenteelt. Op het perceel ten zuidoosten dat wordt gebruikt voor fruitteelt onder kappen (in de stukken worden het ook kassen genoemd maar ter zitting is gebleken dat het kappen boven de bomen zijn die niet zijn voorzien van zijwanden), is het ook niet aannemelijk dat gewasbeschermingsmiddelen zullen worden gebruikt in de komende drie jaar. Het college heeft onbetwist gesteld dat sprake is van een proefteelt waarbij geen gewasbeschermingsmiddelen zullen worden gebruikt en dat een overeenkomst is gesloten met de grondeigenaar en de teler om dit te borgen.

Deze uitspraak is relevant omdat er op de weidegronden ten zuiden van de Oxersteeg ook geen gewassen worden geteeld, men dit ook niet voornemens is en gezien de aangegeven omstandigheden dat dit ook niet binnen een redelijke termijn voorstelbaar is (gezien o.a. de kenmerken van het bedrijf en gezien het geldende Omgevingsplan gemeente Deventer hier fruitteelt, bloemen- en bloembollenteelt, boomkwekerijen en glastuinbouw uitsluit).

Ook uitspraak ECLI:NL:RVS:2022:3160 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is relevant. In deze uitspraak is opgenomen dat een tussenliggende haag (tussen gevoelige bestemming en het gebied waar gewasbeschermingsmiddelen gebruikt kunnen worden), redelijkerwijs reducerend zal werken. Hier ging het specifiek om een struweelhaag met een breedte van 3 meter en een hoogte van 2,4 m. Mede door deze haag heeft (volgens de Afdeling) het college voldoende toegelicht waarom in dit geval een kortere afstand dan een afstand van 50 meter mocht worden gehanteerd. Daarbij neemt de Afdeling hier in aanmerking dat op grond van de regels van het bestemmingsplan, het gebruik van gronden voor open teelten van sierplanten en bomen en boomgaarden binnen een afstand van 30 meter tot gevoelige functies voor gewasbeschermingsmiddelen als strijdig gebruik is aangemerkt. Ook bij het voorliggende plan geldt dat de bestaande bestemming van de betreffende agrarische gronden (welke op een afstand van ruim 30 meter liggen) sier- fruit- en boomkwekerij uitsluit, evenals glastuinbouw. Dit is geborgd in de begripsbepaling (artikel 1.11), de bestemmingsomschrijving van de agrarische bestemming (artikel 5.1) en de specifieke gebruiksregeling van de agrarische bestemming (artikel 5.5) van het bestemmingsplan.

Conclusies

Gezien de genoemde omstandigheden is van risico's m.b.t. de gezondheid ter plaatse van de positief te bestemmen woonboerderij aan de Oxersteeg 11, door gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de directe omgeving, redelijkerwijs geen sprake. Er is redelijkerwijs sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Anderzijds wordt voldoende rekening gehouden met de belangen van de grondeigenaar.

Daarnaast is van belang dat de woonboerderij aan de Oxersteeg 11 reeds sinds jaar en dag bewoond is en ook dat de omliggende tuin reeds sinds jaar en dag als zodanig in gebruik is. Hiermee wijzigt het gebruik niet en geldt hier reeds de zorgplicht.

Aanvullend is het van belang dat het voorliggende plan is afgestemd met de grondeigenaar van het betreffende agrarische perceel. Deze grondeigenaar heeft zich akkoord verklaard met het voorgenomen plan.

Invulling aan bestaande zorgplicht

Tot slot sluit het in zijn geheel, en zeker de specifieke afspraak tussen partijen dat wanneer de grondeigenaar van de agrarische grond aan de zuidzijde van het erf Oxersteeg 11 aan onkruidbestrijding gaat doen, dit vooraf meldt bij de bewoners aan de Oxersteeg 11 (zodat men maatregelen kan nemen), aan bij het geldende artikel over zorgplicht welke is opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Deventer.